

Realisme of nihilisme

Citation for published version (APA):

Chamon, M. (2015). Realisme of nihilisme. *De Standaard*.

Document status and date:

Published: 14/11/2015

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Realisme of nihilisme?

Het discours van de N-VA over Europa is te vaag en biedt niet meer dan een schijnoplossing, vinden **PETER VAN ELSUWEGE** en **MERIJN CHAMON**.

In hun bijdrage 'Lidstaten zonder handboeien' (*DS 13 november*) pleiten euro-parlementsliden Sander Loones en Anneleen Van Bossuyt (N-VA) voor meer 'eurorealisme'. Ze zien in de voorstellen van de Britse premier Cameron een opportuniteit om de Europese Unie grondig te hervormen, in het belang van alle lidstaten en zeker van Vlaanderen. De voorstellen van Cameron kunnen inderdaad het voorwerp vormen van een interessante discussie over de toekomst van de EU en de aanpak van

een aantal problemen. Maar voer dat debat dan correct, en niet op basis van holle slogans.

Zo stellen Loones en Van Bossuyt het voor alsof een hervorming louter over 'meer of minder Europa' kan gaan, waarbij we moeten kiezen tussen 'eenheidsworst of diversiteit', 'superstaat of confederalisme'. Wat dat dan concreet betekent, is onduidelijk.

Het gevoerde discours is ook misleidend op andere punten. Zo laten de twee uitschijnen dat de lidstaten aan de ketting liggen van een bemoeizuchtige en logge EU. Nogtans zijn het de lidstaten die – samen met de Commissie en het Europees Parlement – het beleid van de EU bepalen. Dat wordt bijgevoeg nooit 'van boven' opgelegd. De oplossing die Loones en Van Bossuyt aanreiken, is ook een schijnoplossing. Als de geschiedenis van de Europese integratie iets aantoon, is het dat je de lidstaten niet zomaar de verantwoordelijkheid kunt laten

om hun engagementen na te komen. Denk maar aan de Maastrichtnormen die door de lidstaten werden genegeerd en waartegen de Europese Commissie geen verhaal had, omdat juist vertrouwd werd op het engagement van de lidstaten. In dat opzicht is het N-VA-pleidooi weinig verhelderend. De EU mag niets verplichten en acties van lidstaten moeten gecoördineerd worden, maar als ze hun afspraken niet nakomen 'moeten

De Europese economie moet competitief zijn, hoor je, maar waarom zou daarvoor een hervorming van de EU nodig zijn?

ze op de blaren zitten'. Qua vaagheid kan dat tellen.

Ondemocratisch?

De EU wordt ook neergezet als een ondemocratische constructie, waardoor nationale parlementen moeten betrokken worden bij de besluitvorming. Ook dat is een schijnoplossing die de Europese besluitvorming nog complexer zal maken. Op Europees niveau is er al een democratisch verkozen parlement met medezeggenschap, en de nationale parlementen zien collectief toe op de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel. Daarnaast kunnen nationale parlementen instructies geven aan hun regeringen (die in de Europese Raad zetelen). Als het voorstel van Cameron iets aantoon, dan wel dat nationale regeringen niet luisteren naar hun nationale parlementen, niet dat het Europese niveau onvoldoende democratisch functioneert.

Het debat wordt verder vertroebeld doordat verschillende problemen op één hoop worden gegooeld. Zo hebben Camerons voorstellen inzake migratie alleen betrekking op migratie van EU-werknemers (vooral uit Centraal en Oost-Europa). In het discours van de eurorealisten wordt dat gekoppeld aan de asiaticrisis. Maar de EU-onderdanen die Cameron viseert zijn geen vluchtelingen – en vice versa. De controversiële voorstellen van Cameron zullen niets veranderen aan het statuut van (Syrische en andere) vluchtelingen. Bovendien leert de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie dat het vrij verkeer van personen geen vrijgeleide is voor welvaartstoerisme. Helaas is in het politieke discours geen plaats voor dergelijke nuances. Ten slotte is het jammer dat niet expliciet wordt gesteld waarom de EU hervormd moet worden. Zo wordt er beweerd dat de Europese binnenmarkt verder verdiept

moet worden en dat de Europese economie competitief moet worden (of blijven), maar waarom zou daarvoor een hervorming van de EU nodig zijn? Dat is een kwestie van Europees beleid en, jawel, Europese democratie. Als er een democratische meerderheid voor is van lidstaten en in het Europees Parlement, dan komen de digitale interne markt en de energie-unie waar Loones en Van Bossuyt voor pleiten er snel. Waarom zouden ze zich dan achter Camerons voorstellen scharen? Om de werking van de Unie te verbeteren? Of om haar te ontmantelen?

Peter Van Elsuwege en Merijn Chamon
Professor en doctor-assistent aan het Ghent European Law Institute (UGent)

De Standaard/Oost-Vlaanderen 14/11/2015, bladzijden 42 & 43

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Standaard/Oost-Vlaanderen

